

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 1 A
2513 AA S GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
F 070 333 40 33
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

mw. A. de Wilde
T 070 333 41 81
AdWilde@minszw.nl

Datum

Betreft Kabinetsvisie binnenmilieu kinderopvang

Onze referentie

KO/2011/3695

Bijlagen

1

1 Inleiding

In de 'Nationale aanpak milieu en gezondheid 2008-2012' heeft het kabinet gekozen voor de verbetering van de kwaliteit van het binnenmilieu als één van de prioriteiten. Een gezonde en veilige leefomgeving is voor iedereen van belang, in het bijzonder voor opgroeiende kinderen vanwege de ontwikkelingsfase waarin zij zich bevinden. De invloed van het binnenmilieu op de gezondheid en leerprestaties van kinderen heeft in eerste instantie geleid tot een onderzoek naar de problematiek van het binnenmilieu op de basisscholen. Het vorige kabinet heeft haar visie op het binnenmilieu van basisscholen aan u gepresenteerd in de brief van 15 februari 2008. Na dit onderzoek naar het binnenmilieu op basisscholen is een onderzoek gestart naar het binnenmilieu bij kinderdagverblijven. Het onderzoek in de kinderopvang heeft een aantal knelpunten opgeleverd dat, door en met de branche, wordt aangepakt.

Hierbij bied ik u (mede namens de Minister van Infrastructuur en Milieu, de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties) het onderzoek aan van Lichtveld Buis & Partners 'Onderzoek binnenmilieu kindercentra'. Tevens informeer ik u in deze brief over de gekozen aanpak tot verbetering van het binnenmilieu in kindercentra.

2 'Onderzoek binnenmilieu kindercentra', Lichtveld Buis & Partners

Doelstelling onderzoek

Het doel van het onderzoek was inzicht te krijgen in de kwaliteit van het binnenmilieu en de oorzaken van de gemeten kwaliteit in kindercentra voor dagopvang van 0 tot 4 jaar. Er zijn steekproeven gehouden bij kinderdagverblijven en bij innovatieve gastoudergezinnen. De verhouding van het aantal onderzochte locaties in de steekproef stemt ongeveer overeen met die van het onderzoek bij scholen. Bij het onderzoek zijn in totaal 60 kinderdagverblijven en 20 innovatieve gastoudergezinnen betrokken.

Conclusies uit het rapport

Uit het onderzoek blijkt dat de knelpunten in de kinderopvang voor wat betreft het binnenmilieu zijn te vergelijken met de problematiek in de basisscholen. De voornaamste problemen spelen zich af bij de luchtkwaliteit tijdens het stookseizoen, (stoor)geluid en de ruimtetemperatuur in de zomer. Andere binnenmilieuaspecten zoals daglichttoetreding, de ruimteakoestiek, de temperatuur en relatieve vochtigheid in het stookseizoen leveren over het algemeen geen problemen op.

Anders dan bij scholen spelen voor kindercentra de slaapruidten een belangrijke rol. Juist in deze slaapruidten voldoet de ventilatie niet altijd aan de gestelde eisen wat een onvoldoende luchtkwaliteit tot gevolg heeft. Om voldoende ventilatie voor deze ruidten te waarborgen moeten praktisch werkbare oplossingen worden gezocht. De oorzaken voor tekortkomingen zijn vooral te vinden in technische aspecten (gebreken gebouw en installatie), gebruikersgedrag en naleving en handhaving van de wettelijke eisen. Veelal is men zich onvoldoende bewust van de problematiek en is hierover onvoldoende informatie beschikbaar.

Datum

Onze referentie
KO/2011/3695

Aanbevelingen uit het rapport

In het onderzoeksrapport van Lichtveld Buis & Partners wordt een aantal aanbevelingen gedaan om de geconstateerde knelpunten te verhelpen. De aanbevelingen richten zich op een combinatie van bouwtechnische maatregelen en gedragsverandering. Bouwtechnisch is het nodig dat er voldoende ventilatievoorzieningen zijn, dit kan worden gewaarborgd door te voldoen aan de nieuwbouweisen van het Bouwbesluit. Naast bouwtechnische maatregelen is het nodig dat de ventilatievoorzieningen ook gebruikt worden zoals ze zijn bedoeld. Hiertoe is het nodig dat de groepsleiding zich beter bewust wordt van de problematiek en eraan denkt ramen en andere voorzieningen te gebruiken. Tevens dient een duidelijke instructie van het gebruik van ventilatievoorzieningen aanwezig te zijn.

3 Aanpak verbetering binnenmilieu kindercentra

De uitkomsten van het onderzoek geven aanleiding om actie te ondernemen.

Verantwoordelijkheidsverdeling

De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij verschillende partijen:

- De ondernemers in de kinderopvang zijn primair verantwoordelijk voor een gezonde en veilige opvang. De kinderopvangondernemer is verantwoordelijk en aanspreekbaar voor de kwaliteit van het binnenmilieu.
- De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op de Wet Kinderopvang. In opdracht van de gemeente controleert de GGD, in principe jaarlijks, ieder kindercentrum. De Wet Kinderopvang vereist dat ondernemers risico-inventarisaties met betrekking tot veiligheid én gezondheid uitvoeren. De gemeente is eveneens verantwoordelijk voor de vergunningverlening en het toezicht op de uitvoering en de oplevering bij de realisatie van de bouw bij renovatie en nieuwbouw. Deze taak is belegd bij de vereniging Bouw en Woning Toezicht.
- Vanuit verschillende invalshoeken zijn de ministeries I&M (milieu en gezondheid), BZK (bouwtechnische aspecten), SZW (kinderopvang en arbeidsomstandigheden), VWS (gezondheid) betrokken bij het oplossen van de problematiek.

Ook andere partijen zoals BOinK (Belangenvereniging Ouders in de Kinderopvang) en de Abvakabo (vakbonden) hebben een verantwoordelijkheid, omdat zij de direct belanghebbenden vertegenwoordigen.

Verbetermaatregelen

De analyse van de problematiek zoals deze is geschetst in het onderzoek wordt gedeeld door de MOgroep Kinderopvang, de Branchevereniging ondernemers in de Kinderopvang Nederland (BKN), BOinK, vertegenwoordigers van GGD-en, VNG, Vereniging BWT Nederland, Abvakabo en de landelijke overheid. De betrokken

partijen kunnen zich scharen achter de conclusies en willen gezamenlijk een vervolg geven aan de aanbevelingen uit het rapport.

Om te komen tot een gezond binnenmilieu in de kinderopvang voor de aspecten luchtkwaliteit, stoorgeluid en temperatuur treffen de verschillende betrokken partijen ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, de komende jaren verbetermaatregelen.

Datum

Onze referentie
KO/2011/3695

In de aanpak worden de volgende vijf op elkaar volgende stappen onderscheiden:

- Stap 1: verbetermaatregelen gericht op het creëren van de bewustwording van het probleem en het bieden van concrete en eenvoudige maatregelen tot verbetering.
- Stap 2: de tweede stap betreft meer ingrijpende verbetermaatregelen die binnen vijf jaar uitgevoerd dienen te worden. Het gaat dan om maatregelen die een substantiële investering vergen zoals het vervangen van ventilatiesystemen en het uitvoeren van renovaties of verbouwingen, zodat alle kinderopvanglocaties (dus ook bestaande bouw) uiteindelijk voldoen aan de nieuwbouweisen van het Bouwbesluit voor kinderdagverblijven.
- Stap 3: na twee jaar voert het ministerie van I&M een evaluatie uit ten aanzien van de bewustwording van de problematiek en de effecten van de genomen maatregelen.
- Stap 4: vijf jaar na uitkomst van deze brief wordt, door het ministerie van I&M, een onderzoek uitgevoerd waarbij het LBP-onderzoek als 0-meting geldt.
- Stap 5: indien over vijf jaar onvoldoende verbetering wordt geconstateerd, bezint het kabinet zich op verscherping van het toezicht of aanpassing van wet- en regelgeving.

Ik ben verheugd dat een aantal partijen al aan de slag is gegaan met de eerste stap. De brancheorganisaties en BOinK ontwikkelen, met subsidie van de rijksoverheid, een 'frisse luchtkaart' waarin ook de koppeling met energiebesparing wordt gelegd. Deze kaart wordt verspreid onder ieder kinderdagverblijf en heeft tot doel om gebruikers van de locaties op een eenvoudige wijze te ondersteunen om een fris binnenklimaat te verwezenlijken. Daarnaast wordt een brochure ontwikkeld ter ondersteuning aan kinderopvangondernemers die verbetermaatregelen willen treffen ten aanzien van het binnenmilieu. In de brochure wordt in een vijftal voorbeeldprojecten uitgewerkt hoe vanuit een veel voorkomende huidige situatie te komen tot kinderopvang die aan de gestelde eisen voldoet.

Ook voor de medewerkers in de kinderopvang is het van belang dat zij in een gezond binnenklimaat werken. Daarom zet de Abvakabo zich in om verbeteringen in het binnenklimaat te realiseren door verbetering van de bewustwording bij werknemers. Zij zorgt ervoor dat het binnenmilieu voldoende wordt meegenomen en voldoet aan wet- en regelgeving in arbo-eisen in het arbeidsmarktfonds en in de arbocatalogus. Ook wordt informatie uitgedragen aan medezeggenschapsorganen via haar website.

4 Slot

Het kabinet zet zich samen met betrokken partijen, met de hierboven genoemde aanpak, in voor een verbetering van het binnenmilieu in kindercentra. De overtuiging is dat een gezamenlijke inspanning op dit terrein een meerwaarde heeft voor het op afzienbare termijn bereiken van het beoogde doel; een gezond binnenmilieu in de kinderopvang.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

Datum

H.G.J. Kamp

Onze referentie
KO/2011/3695

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,

J.J. Atsma

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

J.P.H. Donner

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

E.I. Schippers